

A HTMT HÍREI**A Magyar tudomány februári száma**

Elérhető a Magyar Tudomány legfrissebb, Számvitel – az üzleti információközlés tudománya címmel megjelent tematikus száma, Lukács János vendégszerkesztésében...” Forrás: MERSZ.hu: [teljes cikk >](#)

Digitális Bölcsészeti Műhely

A Kolozsvári Akadémiai Bizottság, a BBTE Hungarológia Doktori Iskola és a BBTE Történelem. Civilizáció. Kultúra Doktori Iskolája által szervezett műhely célja, hogy elismert helyi és magyarországi szakemberek segítségével a magyar bölcsész doktori és posztdoktori hallgatók számára rálátást biztosítsanak a digitális bölcsészet friss eljárásaira, elméleti és gyakorlati megoldásaira, korszerű hazai, magyarországi és nemzetközi projektjeire. [...] Február 2. 10.00 – 11.30: Ferenczi Szilárd a Digitéka kurátora mutatja be a Digitéka-programot (BBTE Bölcsészettudományi Kar, Horea út 31., kis díszterem/Popovici terem). Az előadás nyitott a külsős érdeklődők számára is!...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Felhívás: XXIX. Fialat Műszakiak Tudományos Ülésszaka

A XXIX. Fialat Műszakiak Tudományos Ülésszakára 2024. március 21–22. között kerül sor Kolozsváron, az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kara és az Óbudai Egyetem Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kara közös szervezésében. [...] Az anyagtudomány szakterületéről beérkező tanulmányok, a tudományos bizottság javaslatának megfelelően, a szükséges kiegészítések után szintén két nyelven jelennek meg az Acta Materialia Transylvanica folyóirat 7. évfolyama (2024) számaiban, valamint [...] a Műszaki Tudományos Közlemények sorozatkötet 21. számában (2024). [...] Bejelentkezési határidő: 2024. február 15. A lektorált dolgozatok elküldésének határideje: 2024. március 10...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA**Mit lehet tudni a határ menti engedélyekről?**

Mint arról korábban beszámoltunk, hamarosan csak hatósági engedéllyel mozoghatnak az államhatártól számított öt kilométeres sávon belüli települések lakói. [...] Rezes József, a Kárpátaljai Határmenti Önkormányzatok Társulásának (KHÖT) ügyvezető igazgatója lapunknak elmondta, az intézkedés legalább 200 ezer embert érint. A kérvényeket februártól lehet igényelni a két központi kárpátaljai határkirendeltség székhelyén, Csapon és Munkácson. Nemcsak személyesen, hanem postai vagy elektronikus úton is kérelmezhető lesz az engedély. A KHÖT igazgatója hangsúlyozta, az elnökséggel megfogalmaznak egy nyílt levelet, amiben arra kéri a kormányt, hogy a szabályozás alól vonják ki az állandó lakcímmel rendelkező lakosokat...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Több mint ezer tonna hulladékot gyűjtöttek össze a Tisza ukrajnai forrásvidékén

Ezerkétszáz tonna hulladékot gyűjtöttek össze és hasznosítottak újra a Tisza ukrajnai forrásvidékén a PET Kupa Egyesület és a Diageo vállalat közös programjában a természetvédők. A két szervezet közös, két évre szóló, Call-action elnevezésű projektje a helyi lakosság, köztük 21 település, 29 iskola és 61 800 lakos és diák közvetlen bevonásával valósult meg...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

22 hallgató nyert felvételt a Zrínyi Ilona Kárpátaljai Magyar Szakkollégiumba

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolával együttműködve a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával 24. alkalommal hirdette meg a Zrínyi Ilona Kárpátaljai Magyar Szakkollégium kutatói ösztöndíjprogramot. Az ösztöndíjprogramra ezúttal 24 hallgató nyújtotta be jelentkezését, akik munkáját és eddigi kutatási eredményeit 16 fős szakmai bizottság értékelte. [...] A vizsgák kezdete előtt a felvételiző diákokat és témavezetőiket – tutoraikat – Váradi Natália, a „GENIUS” JA igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja köszöntötte. [...] A biológia és kémia szekcióban

5, a filológia és pedagógia szekcióban 3, a matematika és számvitel szekcióban 5, a történelemtudományi szekcióban 4, a földtudományi és turizmus szekcióban 6 hallgató tett vizsgát...” Forrás: Karpinfo.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A munkácsi Bóbita Lelkigondozó és Gyermekfejlesztő Központ működése

A munkácsi Bóbita Lelkigondozó és Gyermekfejlesztő Központ 2015 óta működik a Kárpátaljai Református Egyházkerület és a Munkácsi Református Egyházközség fenntartásában. Lelki gondozás, mozgásterápia, Tomatis-terápia, logopédiai szolgáltatás, beszédindításban való segítségnyújtás, illetve állatasszisztált egyéni és csoportos foglalkozás szerepel a központ kínálatában. A központ működéséről és a terápiákról Tihor Melinda vezetővel és Doktor Gyöngyi logopédussal beszélgettünk. [...] Egyre több olyan gyermekkel találkozunk, akinél nem indul be a beszéd három-, ötéves korban sem. Hároméves korban még nem jellemző, hogy a szülők fejvesztve rohannak a gyógypedagógushoz, de előfordul. [...] De ha csak 9-10 évesen hozzák el a gyerkőcöt, aki már rengeteg kudarcot megélt, és talán emiatt zárkózottabb is lett, sokkal nehezebb dolgunk van...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Cikksorozat: A kárpátaljai Petőfi ösztöndíjasok

Kassán a Szabó Ottó vezetésével évtizedek óta működő Rovás Polgári Társulás nevű közösség, amely festők, szobrászok, grafikusok, írók, költők, muzikusok, színészek, városlakók és bejáró vidékiek egyik szellemi központja. Ennél a szervezetnél tevékenykedik immár második éve Pösze Attila. A tiszacsomai fiatalember az Ungvári Művészeti és Közművelődési Koledzs elvégzése után a Munkácsi Állami Egyetemen szerzett zenepedagógiai diplomát. [...] Kassa mellett egyébként Debrődön is tevékenykedem. Heti rendszerességgel tartok hangszeres oktatást, aminek nagy sikere van. Általában régi magyar nótákat játszunk. Kassán van egy magyar katolikus egyházi központ is, oda szerdánként járok...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Révész Imre művészeti öröksége

Ilyen címmel rendeztek kamara kiállítást a Lehoczky Tivadar Kárpátaljai Megyei Honismereti Múzeum egyik termében a híres magyar képzőművész, Révész Imre a realista művészet képviselője születésének 165. évfordulója alkalmából. A csütörtökön délután megtartott ünnepélyes megnyitón elsőként a múzeum igazgatója, Olga Sumovszka köszöntötte a jelenlévőket. Ezt követően Ruszin Valéria, a történelmi és helytörténeti részleg vezetője ismertette a festőművész életútját és kitért a művészeti hagyatékára. [...] Révész Imre egyik festménye, a Régi kút nagyon rossz állapotban volt. A vásznat Klisza Krisztina, a restaurálási részleg vezetője állította vissza az eredetihez közeli állapotába. [...] Az 1990-es években megalakult a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészeti Társasága, amely a művész nevét viseli. [...] A Révész Imre-kamarakiállítás egy hónapig tekinthető meg a vármúzeumban...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Réti János-kiállítás Munkácson

Réti János kárpátaljai magyar festőművész, grafikus, könyvillusztrátor, formatervező január 18-án ünnepelte 75. születésnapját, ebből az alkalomból jubileumi kiállítással örvendeztette meg a képzőművészet iránt érdeklődő közönséget, amelyet Munkácson nyitottak meg a Munkácsy Mihály Magyar Ház kiállítótermében. [...] Részletes szakmai értékelést a kiállításról és a művész munkásságáról Kopriva Attila festőművész, a Kárpátaljai Erdélyi Béla Művészeti Akadémia docense, az MTA külső köztestületének tagja, a Kárpátok Művészetéért és Kultúrájáért Egyesület elnöke adott: [...] Konstruktív ritmusok jellemzik alkotásait, továbbá csak az ő képeit kiegészítő, talizmán jellegű szimbólumok is feltűnnek a grafikáin, például baglyok vagy kígyók. Ha az olajfestményeit vagy pasztelljeit nézzük, felfedezhetjük a plein air festészet, vagyis a kárpátaljai festőiskola hagyományait bennük...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

100 éves magyar intézetek

Az idén 100 éves Collegium Hungaricum Bécs illetve az ugyancsak 100 éves Collegium Hungaricum Berlin a napokban a Polgári Művelődésért Alapítvány és a Kulturális és Innovációs Minisztérium szervezésében a pesthidegkúti Klebelsberg Kastélyban tartott egy pódiumbeszélgetést a jubileumi évük nyitásaként...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

30 éves az Esterházy Alapítvány

Az Esterházy család évszázadokon át meghatározta a mai Burgenlandot. Az elmúlt évtizedekben az egykori hercegi házból modern gazdasági vállalkozás lett – a nagy átalakítás 30 évvel ezelőtt kezdődött. [...] Az elmúlt 30 évben mintegy 224 millió eurót fektettek

be a kulturális műemlékek fenntartásába és felújításába. Idén pedig egy nagyszabású projekt – az Esterházy-palota felújítása és korszerűsítése – is megvalósul...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Bírósági ítélet: Törvényes a határ menti gyalogos zóna Somfalván

A burgenlandi-magyar határátkelőhelyen, Somfalván, amely december óta csak külön engedéllyel használható gyalogos zónaként, a korlátozások az kismartoni tartományi bíróság ítéletével megerősítést nyertek. [...] A gyalogos zónaként való bevezetés „összhangban van a törvénnyel“ – mondta az önkormányzat ügyvédje, Johannes Zink hétfői közleményében...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Családfakutatás: Vörösmarty Károly nyomában

A magyar Vörösmarty Károly 1921-ben lett kántor és tanító a felsőöri reformátusoknál. Az ő életét, tevékenységét kutatja jelenleg az unoka, Vörösmarty Géza-Michael, aki ténylegesen a nagy magyar költő, Vörösmarty Mihály távoli rokona. A stockeraui zeneiskola igazgatójaként vonult tavalay nyugdíjba. [...] Milyen lehetett Felsőőrben tanítani, amikor Burgenland megalakulását követően kisebbség lett a magyarságból és az oktatás nyelve a német lett – ezzel a gondolattal kezdett bele családfája kutatásába Vörösmarty Géza-Michael. [...] A dokumentumok feldolgozásában, fordításban a Bécsi Egyetem finnugor tanszékének professzoraitól is segítséget kap...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Szittyá Emil alkotásai Bécsben

Január 25-én nyílt meg Szittyá Emil. Az avantgárd sokszínű csavargója című kiállítás a bécsi Collegium Hungaricumban. A Rockenbauer Zoltán által rendezett tárlat a 20. század eleji magyar és európai avantgárd művészet egyik legrejtélyesebb alakjának állít emléket. A látogató a kiállításon megismerheti a művész quache valamint olajfestményeit és legismertebb publikációit. [...] A kiállításról Rockenbauer Zoltán, kurátor, művészettörténész, a kiállítás apropójáról pedig Méhes Márton a Collegium Hungaricum Bécs igazgatója beszélt a rádióknak...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

A Lendvai Könyvtár Könyvmoly programja

A Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ Könyvmoly elnevezésű olvasásnépszerűsítő programja, amely a magyar nyelvű irodalmi művek olvasását szorgalmazza az általános és középiskolás korosztály körében, ezúttal több mint 160 diákot ragadott magával. [...] Minden tanuló a kötelező olvasmányok mellett egy szabadon választott magyar nyelvű könyvet olvasott el, majd készített róla beszámolót. Idén a zárórendezvényekre január 19-én került sor, most először a Lendvai Kétnyelvű Középiskolában, majd az 1. Sz. Lendvai Kétnyelvű Általános Iskolában. A középiskolásoknak többek között Tóth Renáta, a Zalaegerszegi Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár igazgatója tartott előadást...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Könyv a muravidéki leventemozgalomról

Šooš Peter fiatal történész „A leventemozgalom a Muravidéken” című kötetét mutatták be múlt hétfőn a lendvai Bánffy Központban. A korabeli fotókkal gazdagon illusztrált helytörténeti kiadvány – amit a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet (MNMI) jelentetett meg – Kovács Attila történész, az Etnikai Kutatóintézet munkatársának, az MTA külső köztestületi tagjának segítségével került bemutatásra. A kiadvány a fiatal szerző mesterszakkolgozatán alapul – ebben a leventék mellett a Sokol és az Orel mozgalom is bemutatásra került. [...] Ahogy a fiatal kutató is elmondta, a Murszombatban akkoriban megjelenő „Murszombat és vidéke” című hetilapban rengeteg forrásra talált az ottani leventeegyesület életéről, mindennapjairól, míg az akkori Alsólendván nem volt hasonló sajtótermék, így maradt az úgynevezett „oral history”. [...] A könyvbemutatón megjelent, valószínűleg az utolsó élő muravidéki leventénk, Gerencsér Kálmán is...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Egy fogalmazási verseny margójára

A muravidéki magyar kulturális élet első eseménye az évben a Szúnyogh Sándor fogalmazási verseny eredményhirdetése, amikor az iskolások a költőre emlékezve, kíváncsian várják a zsűri értékelését. Mai adásunkban az idén már mögöttünk lévő eseményhez térünk vissza egy Nyelvművelő adás erejéig, amelyben Gróf Annamária, az MTA külső köztestületének tagja a zsűri tagjaként néhány nyelvi jelenségre hívja fel a figyelmet a MMR Nyelvművelő című műsorában...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Bence Lajos: Egyszer én is II. című novelláskötete

Ezúttal Bence Lajos, az MTA külső köztestületének tagja lepte meg olvasóit az Egyszer én is című novelláskötetének folytatásával Muravidéki rövid történetek alcímmel. A szerzővel a felhőtlenül tűnő gyermekkori évekről, de az elmúlt évtizedekre árnyékot vető politikai háttérrel is beszélgetünk...” Forrás: Rtvsllo.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: A muravidéki zsidóság sorsa irodalmi művekben

A Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ (LKKK), valamint Lendva Község szervezésében a holokauszt emléknapja – január 27. – előestéjén Hajdinjak Boris történész tartott előadást a muravidéki zsidók sorsáról Primo Levi, Elie Wiesel és Kertész Imre regényein keresztül. [...] A könyvtári előadás mellett Lendva városa már évek óta a kulturális, múzeumi és oktatási intézmények által szervezett megemlékezésekkel, kiállításokkal, előadásokkal, tanórákkal és egyéb tevékenységekkel csatlakozik a holokauszt nemzetközi emléknapja megemlékezéseihez. [...] A Muravidéki Magyar Rádió, Horizont című műsorában 13:40-től kezdődik az előadás ismertetése...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Életműdíjat vett át Göntér Endre festőművész

A Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet szervezésében a lendvai Színház- és Hangversenyteremben január 20-án került sor a magyar kultúra napja muravidéki központi ünnepségére, melyen már hagyományosan átadták a Zala György kulturális díjakat. A 2024-es díjazottak: Göntér Endre, Szomi Helena Ilona, Fehér Andrea, Gál Anasztázia és Molnár Ferencné Göncz Ilona. [...] Életműdíjban részesült Göntér Endre festőművész, akinek munkásságát Kepe Kocon Lili, az MNMI munkatársa mutatta be. [...] A Bánffy Központ galériájában január 18-tól megtekinthető Göntér Endre festőművész 1000 nap című kamaratárlata. Az idei Zala György-életműdíjas művész lendvai kiállítását már korábban tervbe vették, de a díjjal az esemény most külön jelentőséget kapott...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

HORVÁTORSZÁG

Nyílt nap és előadás az eszéki magyar tanszéken

Az eszéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéken rendszeresek a vendégelőadások, de a múlt héten nyílt napot is tartottak, ahol az érdeklődő/leendő diákokat ismertették meg a tanszék életével. Az eszéki magyar szakot anyanyelvi és nyelvi előtudással nem rendelkezők is választhatják, hiszen két modulban zajlik az oktatás. Lehocki-Samardžić Anna, a tanszék oktatója, az MTA külső köztestületének tagja a középiskolásoknak a tanszék történetéről, a tantervekről és a magyar szak választásának előnyeiről beszélt...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Videó: A magyar kultúra napját ünnepeltük Pélmonostoron

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) szervezésében Pélmonostoron, a Liszt utcai új kulturális központban került sor a magyar kultúra napja alkalmából rendezett központi ünnepségre. [...] A HMDK által alapított kitüntetést, az Ács Gedeon életműdíjat idén Kovačević Anna vette át...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Színvonalas programok a Liszt Intézet tízéves jubileuma alkalmából

A zágrábi Liszt Intézet – Magyar Kulturális Központ 2014. január 3-án nyitotta meg kapuit. Az intézet hangversenyeket, kiállításokat, irodalmi esteket, könyvbemutatókat, tudományos tanácskozásokat szervez Horvátország-szerte Varasdtól Fiumén át a dalmát városokig, emellett pedig a magyar és horvát kulturális és tudományos intézmények közötti kapcsolatfelvételben tölt be közvetítő szerepet. [...] 2024. január 20-án különleges programokkal indították az ünneplést: [...] az Európa téren megnyitották a Geofolk: A világ népviseletei című kiállítást, mely 3000 fotón 60 ország népviseleteit mutatja be [...] mondta Mladenovics Anna, a zágrábi Liszt Intézet igazgatója...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Felelősséggel is jár az internetes véleménynyilvánítás: Ezreket perelnek gyalázkodásért Romániában

Se szeri, se száma a közösségi oldalakon a gyalázkodó üzeneteknek, az emberi méltóságot sértő bejegyzéseknek, fényképeknek és videóknak. Nem véletlen, hogy a romániai bíróságokon ugrásszerűen megnőtt a becsületsértési perek száma, országszerte több ezer bírósági eljárás van folyamatban. Kis Júlia kolozsvári ügyvéddel jártuk körül, hogy mire számíthat a sértő üzeneteket posztoló, valamint a sértett felperes egy bírósági tárgyalás nyomán...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Romántanulás telefonos alkalmazással? Nem túl hasznosak a magyarok számára nyelvleckét kínáló appok

Minden évben előkerülnek az érettségi, illetve a képességvizsgák időszakában a románnyelv-tanítás hiányosságai, hogy az erdélyi magyar gyerekek, fiatalok számos nehézséggel küzdenek ezen a téren. Bár számos internetes, telefonos alkalmazás áll a rendelkezésükre, ezek hatékonysága kívánnivalót hagy maga után. [...] Egy másik opció a Román Tanár nevű applikáció, melyet kifejezetten magyar nyelvű felhasználók számára dolgozták ki. Ennek az alkalmazásnak a rövid tesztje meglepően gyorsan és egész pontosan megsaccolja, hogy a felhasználónak a 100 szint közül hol érdemes kezdenie. Ebben külön nyelvtani leckék is helyet kaptak,

illetve mindennapi témák is. [...] Ugyancsak magyarul lehet elsajátítani a román nyelvet a Román Fun Easy Learn elnevezésű alkalmazással...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

A párkapcsolati viselkedés az erdélyi magyarokat a nyugati mintákhoz közelíti

Egy friss felmérés szerint országos szinten a Székelyföldön a legnagyobb az élettársi kapcsolatban élők száma. Vita Emese szociológussal jártunk utána, mi állhat az adatok háttérében, miként függ össze a jelenség vallási, nemzetiségi tényezőkkel. [...] A konzervatív értékrend például abban is megmutatkozik, hogy az életút folyamán az élettársi kapcsolatok szerepe viszonylag a fiatalabb életkorra korlátozódik. [...] „A társadalom részéről van egy erős elvárás azzal kapcsolatban, hogy valamikor az élet folyamán házasságot kell kötni, az együttélésnek ezt a formáját ismeri el a jogrendszer, ösztönzi az állam, és ezt támogatja az egyház. [...] A szociológus arra is felhívta a figyelmet, hogy a romániai adatokat elemezve látható, miszerint a romák körében mindig is jóval magasabb volt az élettársi kapcsolatban élőknek a száma...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Markó Bálint, a BBTE magyar tagozatának vezetője

Január közepén az általános egyetemi választások keretében a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Tagozatának oktatói és hallgatói közössége Markó Bálint rektor helyettest választotta a tagozat vezetőjének a következő öt éves időszakra. Arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen elképzelései vannak a magyar szempontból (és nem csak) legjelentősebb állami egyetem következő éveiről a Magyar Tagozat újonnan megválasztott vezetőjének. [...] Markó úgy látja, hogy a tagozat alapvetően jó helyzetben van. Merre szeretné elmozdítani a magyar tagozatot? Most végre kézzelfogható közelségbe került például a dupla szak, amelyet több mint tíz éve folyamatosan kér a BBTE, mert szükség van rá. [...] A BBTE nagyon sokszor hangsúlyozza, hogy az országosan a legjobb egyeteme. A magyar tagozat mennyiben és hogyan tud hozzájárulni ehhez? Elég csak megnézni az első száz legjobban citált oktatóját az egyetemnek. [...] Az első tízben ott van Néda Zoltán tanár úr, az MTA külső tagja, majd Hartel Tibor, az MTA külső köztestületének tagja is. [...] Alapvetően a magyar tagozat létszáma stabilizálódott...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Balánbánya nincs a világ végén

Legalábbis erről igyekszik meggyőzni újabb, Emlékeim a bányavárosból című könyvében a székelykeresztúri Zagyi Ferenc. Zagyi Ferenc közel tíz esztendő felölelő értékmérése azért is megérdemli a figyelmet, mert munkája tulajdonképpen világhírű tudós Barabási Albert László, az MTA külső tagjának „felkérésére” született. [...] A könyv fülszövegében, amit ő maga fogalmaz meg: „Ez a könyv egy időutazás, amely egy izgalmas pillanatot ragad meg a kommunizmus 70-es éveiből, amikor egy kis bátor közösség a humor és a szórakoztatás nyelvén, merészen és tudatosan beszélt arról, amiről akkor mindenki csak suttozni mert. Újjáéleszti gyermekkorom, amikor apám, Barabási László vezetése alatt a balánbányai kultúrotthon a fénykorát élte, és üzenetét az egész Erdély magyar közösségéhez elvitte...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

A kalotaszegi származású Kőő Artúr történésszel a Trianon-kutatások fontosságáról beszélgettünk

A Magyarságkutató Intézet újabb tudományos konferenciát szervez Trianonról január 29-én, Budapesten. A konferencia egyik előadójával, a kalotaszegi származású Kőő Artúr történésszel az MTA külső köztestületének tagjával, a 103 évvel ezelőtti események kapcsán a Trianon-kutatások fontosságáról beszélgettünk. [...] Meggyőződésem, hogy az Erdély megtartásáért, román szemszögből megszerzéséért folytatott küzdelem egyik fő színtere az oktatás volt, mondhatni kökemény harc dúlt az erdélyi iskolák osztálytermeiben „Tündérországerért”. [...] A rendszerváltás előtt csak Magyarországon volt tabutéma Trianon kérdése. Az utódállamokban, mint a magyarokra kimért jogos büntetést értelmezték a békediktátumot. Ne feledjük, a hazánkból területeket kapó országok mindegyikében a nacionálkommunizmus volt jelen...” Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Kőrösi Csoma Sándor nyomában

A Városi Művelődési Ház Ignác Rózsa-termében Konnát Árpád régész technikus Csoma nyomdokai Ladakban – Egy indiai önkéntes munka margójára címmel tartott telt ház előtt vetített képes előadást. Konnát Árpád a kovásznai Kőrösi Csoma Sándor Líceumban érettségizett, jelenleg a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen (ELTE) folytatja tanulmányait. [...] 2018 nyarán a Csoma Szobája Alapítvány által szervezett önkéntes program tagjaként Zanglában dolgozott, ahol lehetősége volt végigjárni Csoma útját...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Összegzés: Kisebbségi jogok Romániában

A romániai magyar közösség nemzeti és nyelvi jogait egy komplex jogi keret szabályozza, ám ennek az alkalmazási nehézségeiről vagy akadályairól/akadályoztatásáról sokszor többet hallunk, mint magáról a jogszabályi környezetről. Ebben a cikkben bemutatásra kerülnek a legfontosabb törvények és nemzetközi egyezmények, amelyek segítségként szolgálhatnak ezekben a jogérvényesítési folyamatokban. [...] A Jogaink Egyesület szeretne olyan útmutatást, eligazítást adni az olvasónak, amely segítséget nyújthat különböző jogi problémákban...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Pénzermékre bukkantak a Hintz-gyógyszertár pincéjében

Rendkívül értékes érmekincsre bukkantak a kolozsvári patikamúzeum (Hintz-ház) épületének restaurálásakor. A lelet 972 darab érméből áll, amelyeket két ásványvizes kerámiapalackban rejtettek el. A kincs legnagyobb részét az Osztrák–Magyar Monarchia által 1868–1872 között kibocsátott 10 és 20 krajcáros ezüstpénzek teszik ki. Nagy valószínűséggel a palackokat 1873-ban ásták el, annál is inkább, mivel [...] 1873. május 9-én a bécsi értéktőzsde összeomlott. Ez a dátum tekinthető a történelem első „fekete péntekének”. Továbbá 1873 a gabonabetegségek és a szárazság miatt a termés katasztrofálisan rossznak bizonyult. Mintha ezek a csapások nem volnának így is elég súlyosak, 1873 tavaszán Magyarországon kitört az utolsó nagy kolerajárvány...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Végig kell járni az elszakadás útját, hogy a gyermek és a szülő újra egymásra találjon

Mi történik egy élénk fantáziájú kisfiúval, akit nem ért meg a környezete? Merre van a világ vége, meddig tart a »soha többé nem láttok« utca, mi van az óperenciás tömbházakon túl? [...] Miért nem szeretnek már a szüleim? – olvashatjuk a szatmári Brighella Bábtagozat eseményének beharangozójában. [...] A szatmári bábtagozat úgy döntött, január 27.-én 11 órától színpadra varázsolták Michael Ende meséjét, Világgá mentem, majd jövök! címmel, Nagy Regina rendezésében...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Harsányi László plébános-esperes a magyar-sváb-cigány együttéléséről

A Szatmár megyei Erdőd közel ezerfős, többségében római katolikus vallású magyar és sváb közösségének plébánosa, Harsányi László 2013-tól szolgál a partiumi városkában. [...] A városi tömbház lakás ajtaja mögött mindenki éli saját világát, amit leginkább az érzékeltet, hogy többezres közösségből pár százan járnak templomba. [...] A mintegy 750 római katolikusból kétszáz körüli az a mag. [...] A koronavírus-járvány előtt többen jöttek, a Covid miatt 15-20 százaléknyi ember lemorzsolódott, sokan kényelemből rákaptak az online-közvetítésekre. [...] Többen német nemzetiségűnek vallják magukat, valójában otthon és a templomban is magyarul beszélnek. Amikor a megyéspüspököm 2013-ban Erdődre helyezett, az elődöm a német misét már kivezette. Ami korábban is azt jelentette, hogy a német nyelvű szöveget kivetítették, de a mise magyarul folyt. [...] Az erdődi roma közösség létszáma 1500-2000 fő között mozog. Az a gond, hogy népszámláláskor a polgármesteri hivatal alkalmazottai románnak írták be őket, habár magyarul beszélnek...” Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

A KKA-ról tárgyaltak a Magyar Szövetség képviselői a kulturális minisztérium államtitkárával

A Magyar Szövetség képviselői a magyar kultúra napján a kulturális minisztérium államtitkárával, Tibor Bernatákkal tárgyaltak a szlovák kormányhivatalban a Kisebbségi Kulturális Alapot érintő változásokról. A párt közleménye szerint a Kisebbségi Kulturális Alap megmaradhat és javulhat a működése is, legalábbis erre kaptak ígéretet a Magyar Szövetség politikusai...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Módszeresen feljelentették azt, aki a magyar himnuszt énekelte a masaryki Csehszlovákiában

Még 2022 végén került be a sajtóba az a hír, mely szerint egy szlovák szervezet feljelentést tett az államügyészségen a gútai képviselő-testület ellen, [...] akik 2022. november 22-i alakuló ülésén elénekelték a magyar himnuszt. A hír olvasásakor a déjã vu érzése uralkodik el a történészen, hiszen a két háború közötti időszak valósággal hemzsegett az ilyen és hasonló himnuszügyektől, melyek száma a százat is meghaladhatta. [...] A bírósági érvelések szerint ugyanis a magyar himnusz azon sorában, hogy „Nyújts feléje védő kart, ha küzd ellenséggel”, az ellenség alatt a szlovákiai magyarok mást, mint a cseheket és szlovákokat nem érhetnek, és ezért a himnusz éneklése kimeríti csehszlovák nemzet elleni izgatás kategóriáját. Mindenesetre Kölcsey, aki 1823-ban vetette papírra a fenti sorokat, és aki a „csehszlovák nemzet” fogalmát csak nehezen tudta volna értelmezni, igencsak elcsodálkozott volna ezen az értelmezésen. [...] A templomi himnuszéneklőket a legtöbb esetben pár hetes letöltendő börtönbüntetésre ítélték. [...] Simon Attila, az MTA külső tagjának írása...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Könyvet adott ki a Fórum intézet az 1968-as megszállásáról

Ruszkik, haza! Adalékok Csehszlovákia 1968-as katonai megszállása szlovákiai magyar emlékezetéhez” – címmel megjelent L. Juhász Ilona legújabb kötete. A kiadvány a megszállás eseményeibe, valamint az azt követő 23 év mindennapjaiba enged bepillantást a szlovákiai magyarok egyéni és kollektív emlékezete alapján. [...] A kötet gerincét 68 interjú alkotja. Ezeket korabeli dokumentumok, hírlaptudósítások, valamint egy, L. Juhász Ilona, az MTA külső köztestületi tagjának tollából származó esettanulmány teszi teljessé – áll a somorjai székhelyű Fórum Kisebbségkutató Intézet Facebookon közzétett könyvismertetőjében...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Kötet: Variációk Madáchra, vagyis MI 200

Tavaly hanyagolta el a magyar közvélemény Madách Imre születésének 200. évfordulóját, ugyanis szinte mindent Petőfinék rendelkeztek alá. Ez alól kivételt talán csak MI, felvidéki magyarok jelentettünk. [...] Az év végén egy műnyomó papírra elküvetett reprezentatív, alig 80 oldalas kiadvány is megjelent a Madách Egyesület jóvoltából. [...] Azt se feledjük, bizony Madách annak idején se nagyon talált megértésre, a kiegyezésbe beleájult Magyarország nem a Tragédia olvasására és annak színházi bemutatására koncentrált. [...] Nos, a Madách Egyesület, Csanda Gáborral az élen, Szászi Zoltán szerkesztésében arra vállalkozott, hogy Madách Imre-díjasokat kér fel arra, hogy olvassák újra a Tragédiát, s ahogy Gyenes Gábor is tette, értelmezzék újra azt, vagy legalábbis tegyék meg lábjegyzeteiket...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Megmenekült az enyészettől a gombaszögi Andrassy-kúria – Múzeum létesül benne

A határon átnyúló együttműködés specifikus célja a kulturális örökség védelme és fejlesztése az érintett területeken, Szilvásváradon az Orbán-ház, Gombaszögön az Andrassy-kúria és a hozzá tartozó intézőlak – valamennyi műemléképület – menekült meg az enyészettől. Az Andrassy-kúria régészeti feltáráson, falvizsgálaton is átesett, ezek alapján derült fény arra, hogy a kúria már az Andrassyak gombaszögi vállalkozása előtt épülhetett, egy 16. századi épületet alakítottak át kúriává. Az épület rendkívül rossz és elhanyagolt állapotban volt, ugyanúgy, mint a tőle néhány száz méterre álló valaha volt Andrassy-vaskohó, mely sajnos már menthetetlen volt, s a Szlovák Műemlékvédelem nemes egyszerűséggel kihúzta a műemlékek jegyzékéből...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Jarábik Gabriella - A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumának igazgatója

Zuzana Čaputová államfő idén utoljára osztotta ki az állami kitüntéseket, négy szlovákiai magyart díjazott, köztük Jarábik Gabriellát, a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumának igazgatóját, akinek a Pribina Kereszt második fokozatát adományozta. [...] Vezetése alatt a múzeum fontos kulturális központtá nőtte ki magát a pozsonyi Brämer-kúriában, valamint három nagy írónak, Madách Imrének Alsósztrégován, Mikszáth Kálmánnak Szklabonyán és Márai Sándornak Kassán újult meg a múzeuma. [...] 1998–2002-ig a kulturális minisztériumban dolgoztam a kisebbségi kultúrák főosztályát vezettem. [...] Végül a miniszter megszabott egy határidőt és ahhoz kötötte a múzeum megalapítását, akkor már a zsidó múzeum 10 éve működött, a német múzeumot megalapították, működött a cseh és a horvát múzeum, a magyarok pedig vitakoztak. [...] A látogatóink száma már visszatért a járvány előtti szintre, 4-5 ezer látogatóról beszélünk, de a Madách-kastélyt ennél sokkal többen keresik fel. Ugyanakkor a látogatók 75-80 százaléka magyarországi vendég. [...] Engem nagyon bánt, hogy a szlovákiai magyar iskolák nem keresik fel a két emlékhelyet...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Ádám Zita, Magyar Nyelvőr Díjas tanár, oktatásszervező

2023 decemberében Ádám Zita Magyar Nyelvőr Díjat kapott. Az elismerést Tuzson Bence, Magyarország igazságügyi minisztere adta át a Magyar Tudományos Akadémián. [...] Ádám Zita emblemikus alakja a felvidéki, ezen belül a gömöri oktatásügynek. A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége tiszteletbeli elnökeként, de főleg a Rimaszombati Regionális Pedagógiai Központ vezetőjeként ma is megkerülhetetlen személye nemcsak a stratégiai kérdések eldöntésének, hanem a magyar oktatásügy mindennapos kérdéseinek megoldásának gyakorlatában is. [...] Nem tudom, mi a kiégés. Minden napra megvan a tevékenységlistám, aminek megfelelni minden nap új kihívást jelent. [...] Több évtizednyi tapasztalatával hogyan jellemezné a felvidéki magyar oktatásügyet és ezen belül a pedagógusok helyzetét? Azt gondolom, erre nem lehet egyszerűen és szakszerűen válaszolni, mert nem állnak rendelkezésre kutatási elemzések...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: A modern szemléletű anyanyelvoktatással foglalkozik a februári Katedra

A február 21-ére kitűzött anyanyelv nemzetközi napja alkalmából a Katedra XXXI. évfolyamának 6. lapszáma az anyanyelvoktatást helyezi középpontba. A tematikus blokkot a csallóközi nyelvjárási netköltészeti megalapítójával, Kovács Ákossal készített interjú indítja, amit Oros Bugár Anna magyartanárok körében végzett attitűdfelmérésének az eredményei, majd Vančo Ildikó, az MTA külső köztestületének tagja és Kozmács István korszerű nyelvtanoktatással kapcsolatos észrevételei és módszertani javaslatai követnek. A szerzők a szociolingvisztikai kutatásokkal egybecsengően a felcserélő szemléletű anyanyelv pedagógia helyett a hozzáadott szemléletet erősítik meg az írásaikban...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Kerekasztal beszélgetés: A magyar kultúra ápolása és fenntartása hogyan valósulhat meg?

Ez volt a legfőbb témája annak a közművelődési kerekasztal-beszélgetésnek, amelyet a Vajdasági Magyar Művelődési Intézetben tartottak Zentán. A találkozón a Kárpát-medencei magyar művelődési intézmények képviselői vettek részt. Az elkövetkező évekre szóló közös terveket is megvitatták. Az egyik legjelentősebb közös Kárpát-medencei programnak számít az Öt határon át honismereti vetélkedő, amelyet minden második évben szerveznek meg a diákok számára...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Pastyik László néprajzkutatót ünnepelték Topolyán

A topolyai Művelődési Ház kiállítótermében köszöntötte Szőke Anna, a Kiss Lajos Néprajzi Társaság elnöke Pastyik László topolyai irodalom- és helytörténész, bibliográfust és néprajzkutatót 80. születésnapján. [...] A Vajdasági Magyar Helytörténeti Társaság 15 évében 13 évkönyvet adott ki, amelyben Pastyik László szerkesztőként vagy szerkesztőbizottsági tagként működött közre - emelte ki Tomik Nimród, a társaság elnökségi tagja...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Antalovics Péter, költő

Megjelent Antalovics Péter költő legújabb, Magánbeszélgetés című kötete. A vajdasági magyar kortárs költőnek ez már a harmadik mérföldköve, az első verseskötete Örökszoba címmel 2014-ben, második pedig Távoli pólusok címmel 2019-ben látott napvilágot — mindhárom a Forum Könyvkiadó Intézet kiadásában. [...] Önértelmezés, tükör, Magánbeszélgetés... Úgy tűnik mintha keresnéd önmagad. Kiléptél a komfortzónából? [...] Igen, Ez egy olyan munka, amelyet nem lehet megszporolni, az önmagunk felé való kritikus látásmód kapcsán sem...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Előadások az Újvidéki Színház 50. születésnapja alkalmából

Az Újvidéki Színház 50. születésnapja alkalmából rendezvénysorozat keretében kedd este Ladik Katalin univerzuma című előadást láthatta a közönség. Ladik Katalin volt az első színésznő, akit az Újvidéki Színház szerződtetett. A művésznőt az előadásról, és a színházba való átjövételéről kérdeztük. [...] A főpróba alapján nagy sikert jósolnak a nézők az Újvidéki Színház Történet egyszer Újvidéken című produkciójának, amelyet az intézmény igazgatója Urbán András írt és rendezett...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Zentán adták át a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség kitüntetésait

Zentán a Művelődési Ház színháztermében tartották meg a magyar kultúra napja vajdasági központi ünnepségét, amelyen átadták a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség Magyar Életfa díjait, valamint plakettjeit, illetve kihirdették a Szép Magyar Könyv Díjakat is. [...] Magyar Életfa díjjal tüntették kik Farkas Zsuzsát, a Magyar Szó szabadkai munkatársát, a szabadkai Kovács Frigyes színművészt, Molcer Mátyás szabadkai zongoraművészt és Németh Ferenc újvidéki egyetemi tanárt, az MTA külső köztestületének tagját...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)